

[Knut Kristensen.]

ja, men saa maatte Lønningerne stige; og det vilde utvivlsoomt ogsaa blive Følgen, men selv en Lønstigning vilde ikke løse Spørgsmaalet om Smaakaarsfolks Forsyning og Evne til at betale de Priser, der blev Tale om. Thi for det første er det ikke alle Smaakaarsfolk, der faar deres Indtægter gennem Løn. Tusinder og atter Tusinder af Smaakaarsfolks Hjem vilde slet ikke blive berørt af en Lønstigning, men vilde kun se deres smaa Indtægters Købeevne svinde ind Dag for Dag. Men dertil kommer, at en Lønstigning slet ikke vil staa i Forhold til de Forsørgerbyrder, den vedkommende har. Lønnen vil jo, i hvert Fald under det nuværende Lønssystem, være saa nogenlunde ens, hvad enten man har en større eller mindre Forsørgerbyrde, men Prisstigningens Tyngde vil være langt større for dem, der har store Forsørgerbyrder, end for dem, der har smaa eller maaske slet ingen. Derfor vilde denne Udgang af Situationen, en Lønstigning, slet ikke løse Spørgsmaalet om Befolkningens normale eller i hvert Fald, saa godt det nu lod sig gøre, tilfredsstillende Forsyning med de mest nødvendige Livsfornødenheder.

Men dertil kommer, at en saadan Udvikling vilde øve en i høj Grad skadelig Indflydelse paa Fremtiden. Lønstigninger og Omkostningsstigninger vilde blive en Byrde paa hele Fremtidens Erhvervsliv. Naar Stigningerne først er gaaet ind i Omkostningsniveauet herhjemme, ved vi jo alle, hvor vanskeligt det er, i hvert Fald paa visse Omraader, at komme ned med Udgifterne igen. I et gennemorganiseret Land som vort vilde en Sænkning i stor Udstrækning af Lønniveauet møde overordentlig store Vanskeligheder. Og de Forpligtelser, som man paatager sig og maa paatage sig under en saadan prismæssig Højkonjunktur, hvis man vil ind i Erhvervslivet, hvis man vil udvide eller forny sin Bedrift, vilde tynde i en ganske uhyggelig Grad, naar Prisfaldet og Tilbagegangen økonomisk og erhvervsmæssigt melder sig. Man vilde efter min Opfattelse — og hvad vi i tidligere Perioder har oplevet, støtter, synes jeg, denne Opfattelse — kun kunne komme tilbage herfra gennem Kriser, Krak og Sammenbrud for mangen Enkeltmand og ogsaa for Erhvervene som Helhed.

Nu er det jo rigtigt, at den Opgave at begrænse Prisstigninger og derigennem ogsaa at begrænse Omkostningsstigningen ikke ved disse Forslags Gennemførelse tages op til Løsning for første Gang. Regering og Rigsdag i Forening har i længere Tid be-

skæftiget sig hermed og gjort en paaskønnelsesværdig Indsats, selv om det maa indrømmes, at der sikkert ogsaa paa disse Omraader er begaaet Fejl. Men det forekommer mig, at der ved Siden af de her nævnte Omraader, hvor der med dette Formaal og paa denne Maade er grebet ind, er et Par Spørgsmaal, som man dels ikke helt effektivt har løst og dels helt har ladet ligge.

Jeg vil først nævne det Omraade, som omhandler de faste Ejendomme. Bortset fra det Forslag, som er gennemført om Begrænsning af Pantsætningsretten, og som jo ogsaa skulde virke i denne Retning, har vi fra Lovgivningsmagtens eller Regeringens Side intet gennemført paa dette Omraade. Spørgsmaalet om Tilbud og Efterspørgsel har vi i den Situation, hvori vi nu befinder os pengemæssigt og produktionsmæssigt, ladet ligge; disse Faktorer kunde gøre deres Indflydelse gældende uden nogen Hemning fra Lovgivningsmagtens Side. Vi befinder os her efter min Mening i en uhyre farlig Situation. Jeg ved godt, at der kan være forskellige Meninger om, hvilken Skade der er sket; jeg tror dog ikke, man kan se bort fra, at den Omstændighed, at man her slet ikke har grebet ind, har medført en Prisstigning, som er større, end den vilde have været, hvis man havde grebet ind. Jeg vil tilføje, at jeg er tilbøjelig til at tro, at efterhaanden som Pengerigeligheden og Vanskeligheden ved at anbringe Pengene paa en Maade, som giver Udbytte, stiger, vil Faren paa dette Omraade blive stedse større.

Man kan ganske vist anføre: saa længe Faren ikke er indtraadt, saa længe der ikke viser sig noget ud over det, vi endnu har set, hvorfor skal vi saa gaa til Gennemførelsen af Foranstaltninger med Hensyn til Omsætningen af fast Ejendom? Heroverfor vil jeg for det første fremhæve, at jeg synes ikke, man kan sige, at der ikke er foregaaet noget, som maa vække meget store Betænkeligheder, men dernæst vil jeg tilføje, at naar Udviklingen først er i Gang, og stor Skade allerede er sket, er det for sent at begynde at spekulere over, hvad man saa skal gøre. Derfor vil jeg hilse det med Tilfredshed, hvis man gennem det Forslag, som her er forelagt, kunde naa frem til visse Foranstaltninger, der kunde begrænse Faren for den Stigning i de faste Værdier i Omsætning og Handel, som efter min Opfattelse har fundet og ellers ogsaa i Fremtiden vil finde Sted. Det er mig umuligt at se, hvad den erhvervsdrivende, hvis Erhverv er knyttet til faste Ejendomme, skulde have at indvende derimod. Baade under Hensyn til Fremtidsstillingen for de Erhverv, der er